

Kmečka trgovina

Novi predpisi za pakiranje sadja

Zastopnik ministra za trgovino in industrijo g. inž. Nikola Bešlić je predpisal pravila za pakiranje sadja, namenjenega izvozu. Po teh pravilih so predpisani zaboji za pakiranje sadja.

Tipi zabojev so naslednji: 1. zaprt zabor (italijanska »štajgna«) vsebine 10 kg naslednjih mer: pokrov 45×32 cm, sestavljen od 12 komadov povprečnih letvic in treh podolžnih letvic, okvir pa je sestavljen iz obeh komadov horizontalnih letvic, stene so sestavljene iz 12 komadov letvic, osem vogalnih. Napis mora biti v latinici Jugoslavija z ognjenim žigom.

Nadalje je predpisan velik odprt zabor naslednjih mer: dno 52×41 cm, bočne strani 52×10 cm, čelne strani 41×10 cm in trivogalne noge 15 cm višine.

Srednji odprt zabor ima dno 50×30 cm, bočne strani 50×8 cm in čelne strani po 30×8 cm. Mali odprt zabor ima dno 40×25 cm, bočne strani 40×5 cm in čelne strani 25×5 cm. Pleteni okrogli zabor meri v globino 20 cm, prečnik pa ima 35, oziroma 20 cm.

Zaprti zabor ameriškega tipa ima naslednje mere: notranja mera 45×29×27 cm, pokrov in dno 7 mm debelosti itd.

Končno so predpisane mere tudi še za kabinetni (poštni) zabor z notranjo mero 40×33×9 centimetrov.

Za pakiranje se morajo uporabljati: pri izvozu svežih namiznih češpelj zaprt zabor, velik odprt in srednji odprt zabor; za sveže namizno grozdje srednji odprt in pleteni okrogli zabor, za kabinetna jabolka in hruške kabinetni (poštni) zabor, za sveža namizna jabolka in hruške velik odprt zabor, odprt zabor z razmaknjenimi deščicami in zaprt zabor ameriškega tipa, za izvoz svežih namiznih breskev srednji odprt zabor, za sveže namizne češnje ter višnje zaprt zabor, srednji odprt zabor in pleteni okrogli zabor, za sveže namizne jagode mali odprt zabor.

Pri pakiranju svežega grozdja, češenj in višenj za izvoz mora biti vsebina zavita v pergamentni papir.

Če se jabolka izvažajo v Nemčijo v razsutem stanju, mora biti vagon razdeljen v pet pregraj. Prekrški teh pravil se kaznujejo po ceni 47, točka uredbe o kontroli izvoza sadja in sadnih izdelkov.

Obstoječe zaloge zabojev, ki v tem pravilniku niso določeni, ki so bili določeni s prejšnjimi predpisi, se smejo uporabiti za izvoz samo v letu 1939.

Izvoz v bivšo Avstrijo

Nemčija nam je v ozemlje bivše Avstrije dovolila izvoziti sledeče: vina za 150.000 RM, jagode za 50.000 RM, breskev in marelic za 70.000 RM, češenj in višenj za 60.000 RM, graha za 20.000 fižola v stroju za 20.000 RM, paprike za 10.000 mark. Vsota za breskve in marelice je zato tako visoka, ker se bo za 30.000 mark tega sadja prodalo naprej v ostalo Nemčijo in ostane potem za ozemlje bivše Avstrije le 40.000 RM visoka vsota za nakup tega sadja. Določene so že tudi najvišje cene za to sadje, postavljeno na jugoslovansko-nemško, ali pa na jugoslovansko-madžarsko mejo. Te cene so sledeče: jagode 50 mark, breskve in marelice 32 mark, češnje 37 mark, višnje 42 mark, grah 16 mark, fižol 18 mark, paprika 25 mark za 100 kg. Uvozna dovoljenja so bila doslej izdana samo za jagode. Za primerjavo gornjih cen v našem denarju pripominjamo, da je ena nemška marka v zasebnem prometu, to je na svobodnem tržišču vredna 18,70 do 18,90 din, v uradnem obračunavanju v bankah pa 17,71 din.

Gospodarske zanimivosti

Čehi so prepustili svoje tovarne pri nas Anglezem. Tekstilna industrija »Jugočeška d. d.« Kranj in »Beogradska tekstilna industrija d. d.« Beograd so doslej pripadale češki industrijski skupini »Peček«, ki je bila v omenjenih tovarnah udeležena z večino svojih delnic. Sedaj je omenjena češka industrijska skupina prodala svoje delnice pri omenjenih tovarnah angleški finančni skupini, katera je s tem postala dejanski lastnik gornjih tovarn.

Koliko sladkorja poje prebivalec posameznih držav? Američani so izračunali, da je v letu 1938 vsak Jugoslovan pojedel povprečno 5,7 kg sladkorja, Italijan 9,1 kg, Nemec 27,1 kg, Bol-

gar 5,4 kg, Madžar 11,8 kg, Nizozemec 29,1 kg, Romun 5,9 kg, Čeh in Slovak 27,5 kg, Turek 6,6, Portugalac 9,0 kg, Poljak 24,8 kg, Norvežan 34,4, Irec 40,8 kg, Šved 48,6 kg, Švicar 41,4 kg, Anglež 50,3 kg.

Goveja živina

Italija nam je spet prepovedala uvažati našo živino. Pri zadnjem transportu naše rogate živine v Italijo se je že na italijanskih tleh pojavila sinavka. Radi tega nam je Italija od 29. maja začasno zabranila uvažati živino na njeno ozemlje. Ker se je po pojavila sinavka pri živini šele v Italiji, so naše oblasti zaradi postopanja Italijanov na merodajnih italijanskih mestih odločno protestirale in tako je upati, da bodo Italijani svojo prepoved umaknili.

Izgledi za izvoz živine v Palestino. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je z našo Narodno banko uredil vsa vprašanja, ki se tičejo izvoza v Palestino. S tem v zvezi se že dalje časa nahaja v Palestini odposlanec Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, kateri se o možnosti trgovanja s Palestino razgovarja s palestinskimi uvozniki. Po dosedanjih poročilih se bo za 600 kg teže vole dobilo okrog 17,5 funtov, kar znaša v našem denarju približno 7,50 din za kg žive vage. Ker je pa ta cena z ozirom na stroške prevoza do pristanišče Haife za nas nizka, bo naša Narodna banka pri obračunavanju funtov z dinarji izvoznikarjem v Palestino dajala posebne nagrade v obliki višjega plačevanja funtov.

Po sejmih so pa bile kupčije z živino sledeče: Voli. Maribor debeli 4—5 din, poldebili 3,25 do 4 din, plemenski 4,50—6 din; Ptuj 3,75—4,50, Slov. Konjice 4—4,50 din, Slovenjgradec 4—5, Brežice 4,50—5 din, Črnomelj 4,50—5,50 din, Virovitica na Hrvaškem 4,50—5 din kg žive vage. Biki. Na plemenskem sejmu v Velikih Laščah so se prodajali plemenski biki po 7,50—9,25 din kg žive vage; biki za zakol so bili v Mariboru 3,25—4 din, v Virovitici na Hrvaškem 5—5,50 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3,50—4,75 din, plemenske 3,25—4,50 din, za klobasarje 2,25—3 din, molzne 4—5,50 din, breje 3,75—4,50 din, Ptuj 3—4 din, Slov. Konjice 3,50—4,25 din, Slovenjgradec 3—4 din, Črnomelj 3,50—4,50 din kg žive teže.

Telice. Maribor 4—5,50 din, Ptuj 4—4,50 din, Slovenjgradec 4—5 din, Črnomelj 4—4,50 din.

Teleta. Maribor 4,50—6 din, Ptuj 6 din, Slovenjgradec 6—7 din, Brežice 5,50 din, Črnomelj 6—6,50 din, Virovitica 5—7 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stari prašiči 100—120 din, 7—9 tednov 130—145 din, 3—4 mesece stari 210—290 din komad.

Pršutarji. Ptuj 7—7,50 din, Slov. Konjice 8 din, Slovenjgradec 7 din, Brežice 7 din, Črnomelj 7 do 7,50 din, Virovitica 7—7,50 din kg žive teže.

Debele svinje (speharji). Slov. Konjice 9 din, Brežice 8,50 din, Črnomelj 8—8,50 din, Virovitica 8—9 din kg žive teže.

Razgovori z našimi naročniki

Zakonca brez otrok želita posestvo zapustiti rejencem. Z. B. Zakonca brez otrok sta »vzela za svoje« tri rejence, kateri jima pridno brezplačno pomagajo na posestvu, radi česar bi jim rada zapustila svoje posestvo in jih zavarovala pred svojimi sorodniki, da bi jih po njuni smrti ne nagnali s posestva. — Najbolj zasigurni bi bili rejenci, ako bi jim zakonca že sedaj izročila svoje posestvo, pri čemer bi si seve zakonca pridržala pravico dosmrtnega gospodarjenja in ves haske posestva, tako, da bi faksično ostalo vse pri starem, le v zemljiški knjigi bi se lahko že sedaj vpisala lastninska pravica na ime rejencev, hkratu bi se pa lahko vknjižila pravica zakoncev-izročiteljev do dosmrtnega gospodarjenja in hasovanja. — Zakonca tudi lahko napravita testament in v njem vpostavita kot dediče (po smrti drugega zakonca) rejence. Testament je veljaven, ako ga zakonca sama napišeta in podpišeta; prič ni treba, lahko jih pa pritegneta za primer, ako bi naknadno kak sorodnik spodbijal veljavnost testamenta iz razloga, da zakonca nista bila pri zdravi pameti ali podobno. Ker zakonca nimata lastnih otrok,

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURŠKA 69

Vino

Okolica Ptuja navadno novo 4,25 din, staro 5 din, sortirano novo 8 din, staro 10 din liter, Slov. Konjice navadno 3,50—4,50 din, finejše 3 do 7 din liter. Brežice navadno 5 din, finejše 7 din liter. Črnomelj navadno 4,50—5 din, finejše 6—6,50 din liter, prevzeto pri vinogradniku.

Drva

V Virovitici se je prodajala kladra bukovih drv po 250—280 din, gabrovih pa 280—300 din

Tržne cene

Cena mesu in mlečnim izdelkom je skoraj nespremenjena.

Kože. Goveje 10—12 din, telečje 12—14 din, svinjske 8—10 din kg. — Volna. Neoprana volna v Slovenjgradcu 10 din, oprana 20 din kg.

Sadje. Jabolka 5—10 din, suhe slive 8—12 din, češnje 6—8 din kg. Liter češenj 2,50—3,50 din.

Zito. Prva cena za novo pšenico je na beograjski borzi cen bila 130 din za 1 q. V Virovitici je bila pšenica 145—150 din, rž 125—135 din, oves 135—145 din, koruza 90—105 din za 1 q. Fižol 2—3 din kg.

Krma. Sladko seno 55—65 din, kislo 40—45 din, pšenična slama 30—35 din, v Virovitici seno 50 din, slama pa 15 din 1 q.

Zelenjava. 1 kg krompirja 0,75—1,25 din, čebule 4—6 din, česna 8—10 din, kislega zelja 3 din, hrena 8—10 din, špargljev 12—14 din. Komad zelja 0,50—3 din, kumarce 2—6 din, karfiola 4—12 din, ohrovtja 0,50—2 din, zelene 0,50 do 3 din, buče 3—4 din, glavna solata 0,50—1 din, por 0,25—1 din, koleraba 0,25—1 din, redkev 1 din. Liter luščenega graha 7,50—15 din, kupček graha v stroju 4—8 din. — Zelenjad v kupčkih po 1 din.

Sejmi

12. junija živinski in kramarski: Turnišče, Dobrovnik, Nova cerkev; svinjski: Središče — dne 13. junija živinski in kramarski (sv. Anton): Zalec, Brežice, Kozje, Mala Nedelja, St. Janž pri Dravogradu in žigarski vrh nad Sevnico; živinski: Maribor; svinjski: Ormož; tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava — 14. junija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 15. junija tržni dan s svinjami: Turnišče; živinski in kramarski: Zidani most, Dravograd, Mozirje, Planina (okraj Smarje pri Jelšah) — 16. junija živinski in kramarski: Dolnja Lendava, Prosenjakovci; svinjski: Maribor — 17. junija: živinski in kramarski: Poljčane, Sv. Vid pri Grobelnem; svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

nitit staršev, nima nihče pravice do njunega dedišča.

Zgraditev hiše tik do občinske ceste. P. I. Imate hišo ob občinski cesti. Vam nasproti namerava nek pek zgraditi novo hišo tik občinske ceste, čemer se protivite, ker bi Vam »zaprl svetlobo, povzročal nevarnost požara (z navadnim, nizkim dimnikom) in bi mu Vi eventualno morali plačati odškodnino, ako bi mu pri voznih prizadejali kako škodo. Širina ceste znaša le 3 m. — Graditelj si mora oskrbeti gradbeno dovoljenje; pred izdajo dovoljenja se bo vrnil komisiji ogled, h kateremu sicer ne boste povabljeni, boste pa o njem obveščeni. Pri tej priliki — pa tudi lahko pisмено na okrajno načelstvo — boste zamogli iznesti vse svoje ugovore. Po zakonu mora pekarna stati najmanj štiri metre oddaljena od zunanje roba ceste. Širina občinske ceste ni predpisana; predpis je le ta, da mora ustrezati vozilom, ki se rabijo v občini, in potrebam krajevnega prometa. Proti temu, da se Vam bo »zaprl svetlobo, se v danem primeru ne boste mogli upirati, razen, ako imate kak poseben nasproten dogovor